

**Державна наукова установа
"Книжкова палата України імені Івана Федорова"**

Аналітичний огляд

**Інформаційний ресурс української газетної періодики
(за матеріалами баз даних державної бібліографії
"Літопис газетних статей" за 2013 р.)**

Київ • 2014

Мета дослідження: визначення ступеня інформативності та тематичної спрямованості публікацій в газетних виданнях.

Метод дослідження: бібліометричний аналіз.

Об'єкт дослідження: БД державної бібліографії "Літопис газетних статей" за 2013 р.

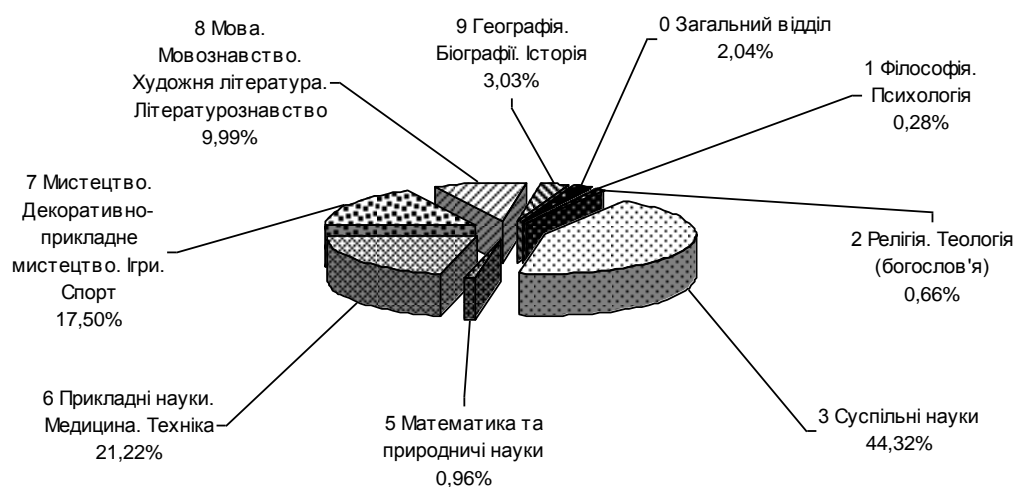
Державний бібліографічний покажчик "Літопис газетних статей" — єдиний посібник у системі органів державної бібліографії, розрахований на широке коло читачів. Головна мета видання — зорієнтувати читачів у значному потоці газетної інформації, показати основні тематичні напрями на прикладі різних за масштабами та читацькою аудиторією газетних видань. Інформація, вміщувана в "Літописі газетних статей", може бути використана або безпосередньо в поточній інформаційно-бібліографічній роботі, або слугувати для ретроспективного пошуку матеріалів. Найціннішою його частиною є описи офіційних документів органів законодавчої та виконавчої влади: закони, укази, постанови, розпорядження тощо [5—7].

У звітному періоді проаналізовано 13 000 бібліографічних записів на публікації з газет, що надійшли в Книжкову палату України згідно із Законом України "Про обов'язковий примірник документів" [9], і які увійшли у БД "Літопис газетних статей" 2013 р., створені відповідно до державних стандартів [1—4, 11], а також інструктивно-методичних документів та таблиць класифікації на основі УДК [8,10], розроблених Книжковою палатою.

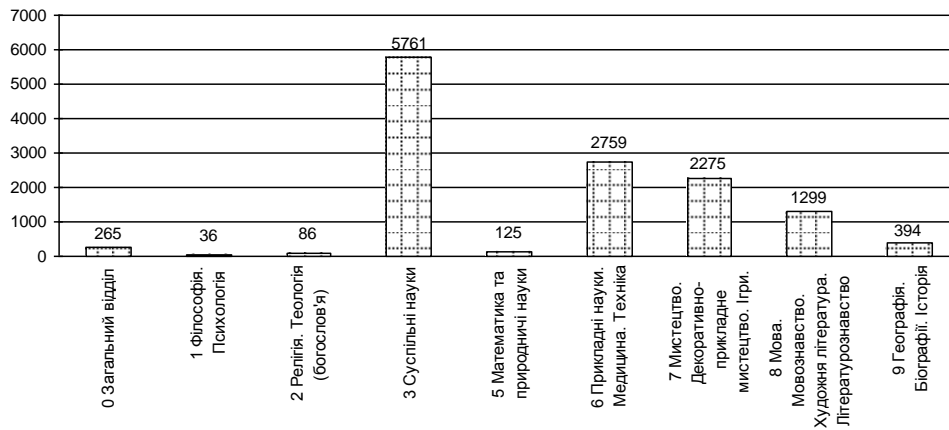
Аналіз записів здійснено за класами Універсальної десятикової класифікації (УДК) [12—17], місцем випуску видань, мовною ознакою.

Результати аналітичного огляду з використанням бібліометричних методів дослідження представлено в діаграмах 2.4.1—2.4.22 та таблицях 2.4.1—2.4.2.

Особливості розподілу записів на газетні статті за класами УДК [12—17] (у процентному та кількісному співвідношенні) ілюструють діаграми 2.4.1 і 2.4.2.

Діаграма 2.4.1. Процентний розподіл газетних статей за класами УДК

Діаграма 2.4.2. Кількісний розподіл газетних статей за класами УДК

З наведених даних видно: менше половини загального обсягу (5761 запис, або 44,32%) становить клас 3 Суспільні науки [12], що слугує для групування матеріалів щодо теорії та методології суспільних наук, статистики, демографії, соціології, політики, економіки, права, державного адміністративного управління, військової справи, соціальної допомоги та страхування, освіти та етнографії тощо.

Друге місце в структурі розподілу займає клас 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка [13] — 2759 записів (21,22%), де відображено публікації з питань технології різних галузей промисловості, виробничих процесів, роботи транспорту і транспортних засобів, сільського господарства, а також матеріали щодо практичного використання загальних законів фізики, хімії, біології та іншого з метою отримання необхідних для життя людини матеріалів і продуктів, використання природних багатств тощо.

Достатньо велику частину становить клас 7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт [17] — 2275 записів (17,50%), адже мистецтво та спорт є одними з форм суспільної свідомості та засобів формування і міжособистісних стосунків, що виникають у суспільстві.

Стабільно великим відсотком представлений клас 8 Мова. Мовознавство. Художня література. Літературознавство [17] — 1299 записів (9,99%).

Клас 9 Географія. Біографія. Історія [17] займає п'яте місце (3,03%) і у ньому — 394 записи, що об'єднує два великих комплекси: перший інформує про природничі науки, що вивчають географічну оболонку Землі, її просторову, природну і соціально-економічну різноманітність, а також зв'язки між природним середовищем і діяльністю людини, другий — гуманітарні (історичні) науки і вміщує такі розділи: біографія — життєпис окремою особи або групи осіб та історія — наука, яка відтворює "життєпис" людства.

Клас 0 Загальний відділ [12] репрезентують 265 бібліографічних записів (2,04%), що висвітлюють матеріали з питань організації наукової роботи, науково-технічної інформації, писемності, інформаційних технологій, бібліографії та бібліотечної справи, журналістики тощо.

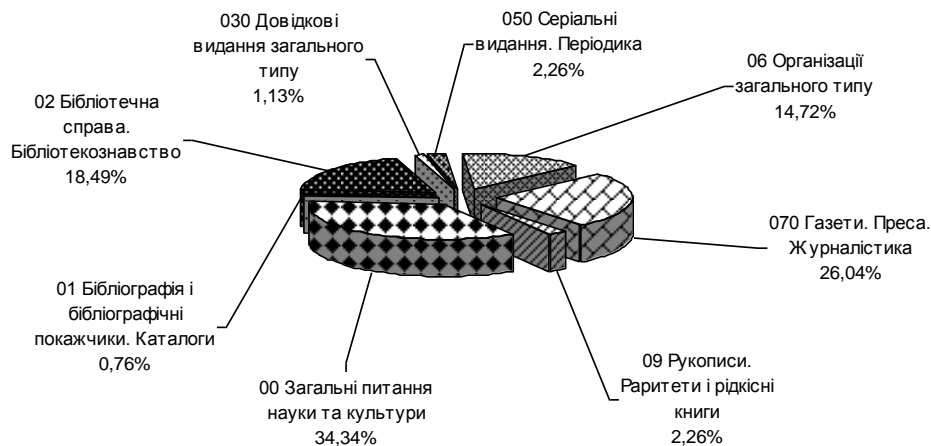
Невеликим обсягом (0,96%, або 125 записів) в загальному розподілі представлено клас 5 Математика та природничі науки [13], що вивчає величини, кількісні відносини й просторові форми, явища навколишнього світу в живій та неживій природі.

Незважаючи на актуальність теми, незначною кількістю представлений клас 2 Релігія. Теологія (богослов'я) [12] — 86 записів (0,66%), що містить матеріали з питань теорії, філософії та природи релігії, релігійної практики окремих релігій та релігійних систем від доісторичних до сучасних. А найменший відсоток (0,28%, або 36 записів) становить клас 1 Філософія. Психологія [12], де згруповано матеріали щодо історії філософії, сутності предмета, методів, категорій філософії, філософських систем і концепцій (ідеалізму, матеріалізму, соціалістичних учень, утопічного соціалізму, марксизму), а також література з питань загальної психології, психології окремих видів діяльності, віку та статі, парapsихології, гіпнотизму, навіювання, психотехніки.

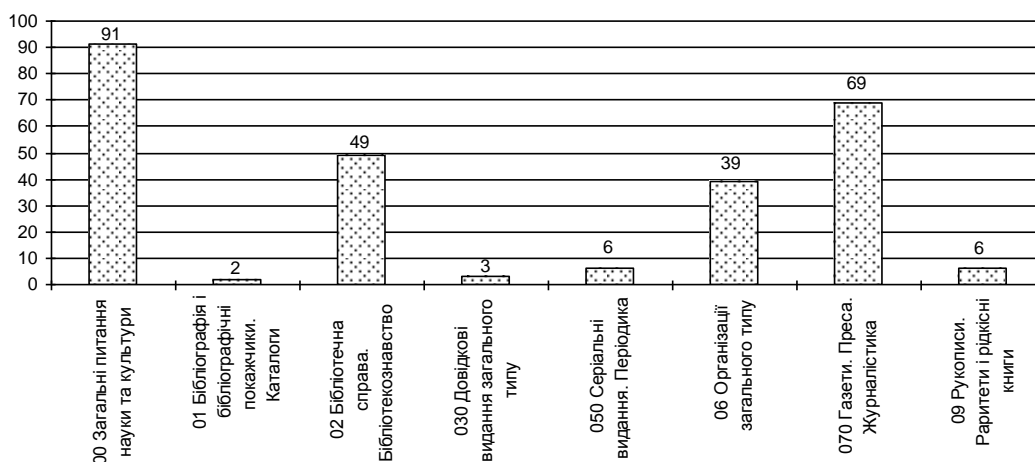
У діаграмах 2.4.3 і 2.4.4 представлено процентний та кількісний розподіли бібліографічних записів за розділами класу 0 Загальний відділ. Найбільшу кількість відображають розділи 00 Загальні питання науки та культури, що вивчає загальні питання наукознавства, наукову термінологію, культурологію загалом, комп'ютерні системи оброблення інформації та управління інформаційно-аналітичними системами, теорію управління і менеджмент загалом, досліджує важливість, значення і місце науки і знань у суспільстві, висвітлює загальні питання стандартизації, метрології, хронології — 34,34%, або 91 запис та 070 Газети. Преса. Журналістика — 26,04%, або 69 записів, що вміщують інформацію про газетну справу, журналістику та ЗМІ загалом.

Розділ 02 Бібліотечна справа. Бібліотекознавство складає 18,49%, або 49 записів, де відображено інформаційну, культурну, освітню діяльність суспільства, що включає створення і розвиток мережі бібліотек, формування та обробку бібліотечних фондів, організацію бібліотечного, інформаційного та довідково-бібліографічного обслуговування користувачів бібліотек тощо, а розділ 06 Організації загального типу "відстає" від попереднього на 10 публікацій — 14,72%, або 39 записів, що охоплює інформацію про соціальні групи, які розподіляють виконання завдань між учасниками для досягнення певної колективної мети, знайомить з культурно-освітніми та науково-дослідними закладами, призначеними для вивчення, збереження та використання пам'яток природи, матеріальної і духовної культури, вивчає теорію, історію і практику музейної справи, сповіщає про виставки. Це майже вдвічі менше, ніж вищезазначені розділи.

Однаковою кількістю (2,26%, або 6 записів) представлені розділи 050 Серіальні видання. Періодика та 09 Рукописи. Раритети і рідкісні книги. Найменшу кількість вміщують розділи 030 Довідкові видання загального типу — 1,13%, або 3 записи та 01 Бібліографія і бібліографічні покажчики. Каталоги — 0,76%, або 2 записи.

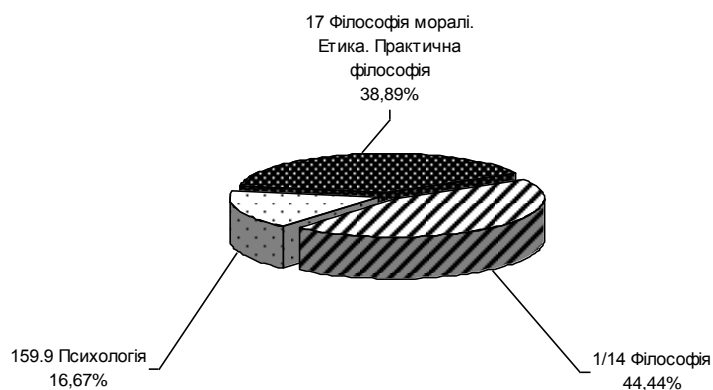

Діаграма 2.4.3. Процентний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 0 Загальний відділ

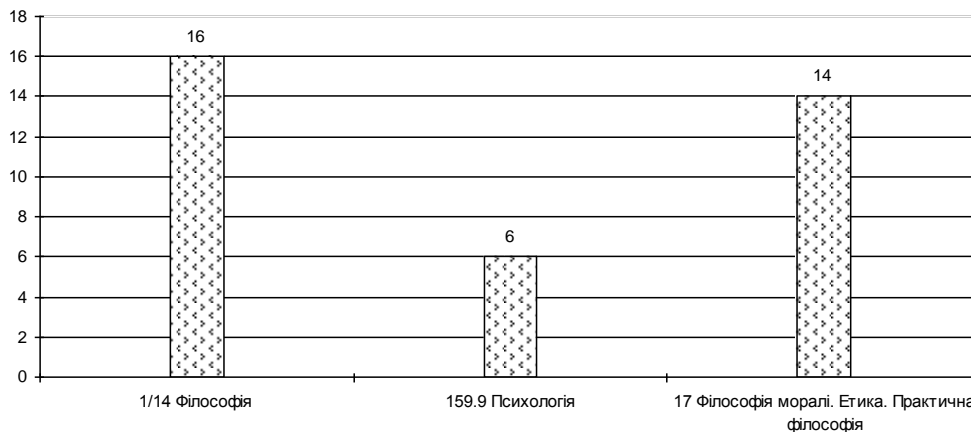

Діаграма 2.4.4. Кількісний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 0 Загальний відділ

У класі 1 Філософія. Психологія (діаграми 2.4.5 і 2.4.6) майже однаковою кількістю представлені розділи 1/14 Філософія, де відображено публікації з філософських наук — 44,44%, або 16 записів та 17 Філософія моралі. Етика. Практична філософія — 38,89%, або 14 записів. Найменшою кількістю записів (16,67%, або 6 записів) представлений розділ 159.9 Психологія, в якому акцентовано увагу на психології окремих видів діяльності, парapsихологію та психоаналіз.

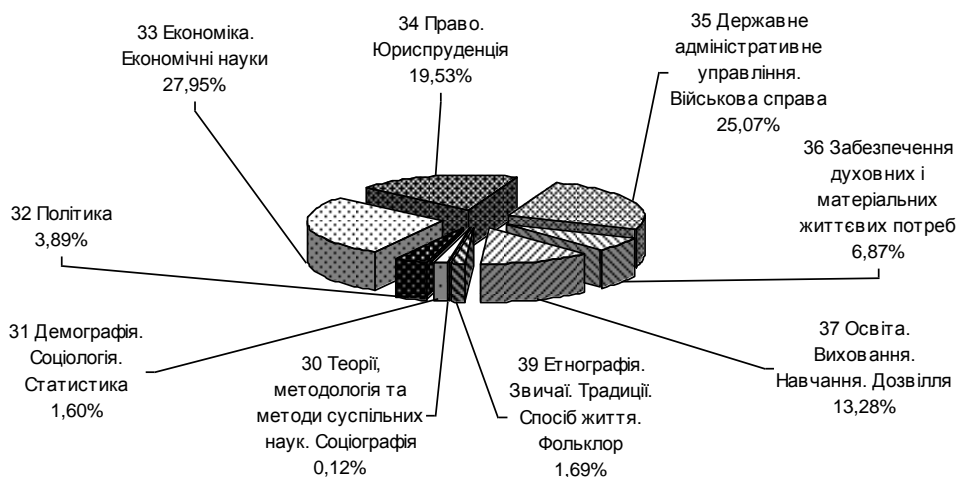

Діаграма 2.4.5. Процентний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 1 Філософія. Психологія

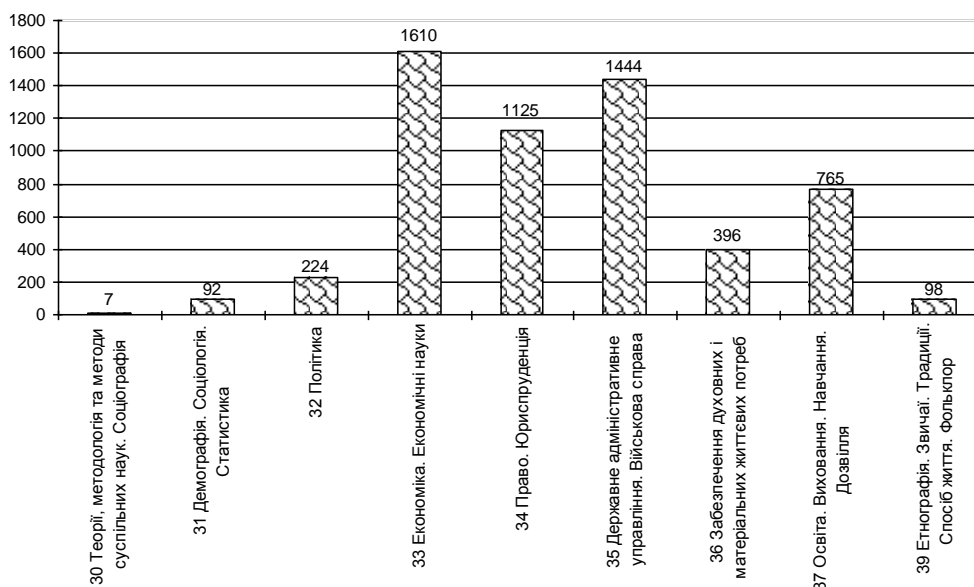

Діаграма 2.4.6. Кількісний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 1 Філософія. Психологія Клас 2 Релігія. Теологія (богослов'я) у БД "Літопис газетних статей" не поділяється на розділи [12].

Особливості розподілу газетних статей класу 3 Суспільні науки (у процентному та кількісному співвідношенні) ілюструють діаграми 2.4.7 і 2.4.8.

Діаграма 2.4.7. Процентний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 3 Суспільні науки

Діаграма 2.4.8. Кількісний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 3 Суспільні науки

Майже третина загального обсягу (27,95%, або 1610 записів) класу 3 Суспільні науки інформує про публікації з питань економіки та організації праці, економічних закономірностей розвитку сфери праці та зайнятості, трудових відносин, умов формування і використання трудового потенціалу, територіальної організації виробництва, економіки землі та житла, форм організації та співробітництва, міжнародних економічних зв'язків і світової економіки, фінансової галузі, банківської справи, фондового ринку тощо (розділ 33 Економіка. Економічні науки).

Значною кількістю представлено розділ 35 Державне адміністративне управління. Військова справа — 25,07%, або 1444 записи, в якому висвітлено публікації про діяльність органів державної влади, основні завдання, які виконують державні органи, їхні структурні підрозділи та посадові особи, вплив держави на стан і розвиток суспільних процесів, розглянуто питання військової теорії та практики, пов'язані з військовою наукою, історією, освітою, медициною, будівництвом, підготовкою і діями збройних сил тощо. 19,53%, або 1125 записів вміщує розділ 34 Право. Юриспруденція, в якому групується інформація про систему загальних загальнообов'язкових, формально-визначених правил поведінки, що встановлюються, охороняються і гарантуються державою з метою врегулювання найважливіших суспільних відносин, а також основні галузі права.

Четверте місце посідає розділ 37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля — 13,28%, або 765 записів, що інформують про статті із загальних питань освіти, виховання і навчання, організації діяльності дошкільних, шкільних, середніх професійних, середніх спеціальних та вищих навчальних закладів, методики й форм викладання, системи виховання тощо.

Меншою кількістю представлений розділ 36 Забезпечення духовних і матеріальних життєвих потреб — 6,87%, або 396 записів, де збирається інформація про документи, присвячені питанням надання соціальної допомоги і соціального забезпечення, забезпечення житлом, захисту прав споживачів та різним видам страхування.

Шосту "сходінку" займає розділ 32 Політика (3,89%, або 224 записи), до якого включено публікації з історії та розвитку політичної думки, теорії влади і владних відносин, політичної системи суспільства, політичної культури, а також присвячені політичним партіям та партійним системам, політичним елітам та громадським лідерам, світовому політичному процесу, політичному прогнозуванню та ін.

Розділ 39 Етнографія. Звичаї. Традиції. Спосіб життя. Фольклор репрезентують 98 записів (1,69%).

До розділу 31 Демографія. Соціологія. Статистика увійшло 92 записи, що становить 1,60% і охоплює інформацію з питань соціального співжиття людей, соціальної структури,

праці, сім'ї, соціальної мережі, засобів комунікації (мас-медіа), міграції, дослідження масових суспільних, явищ і процесів.

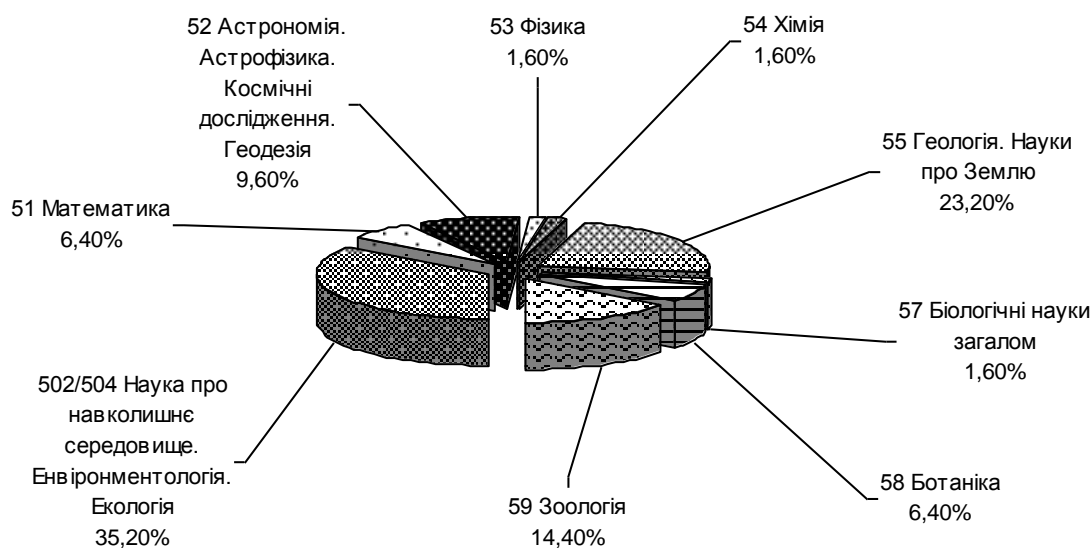
Найменшою кількістю представлено розділ 30 Теорії, методологія та методи суспільних наук. Соціографія — 0,12%, або 7 записів.

Проаналізувавши записи класу 5 Математика та природничі науки (діаграми 2.4.9 і 2.4.10), можна стверджувати, що питанням захисту навколишнього середовища, охороні природи та екології довікля присвячено найбільшу кількість газетних статей (35,20%, або 44 записи), тому цілком закономірно, що розділ 502/504 Наука про навколишнє середовище. Енвіронментологія. Екологія посідає перше місце в класі.

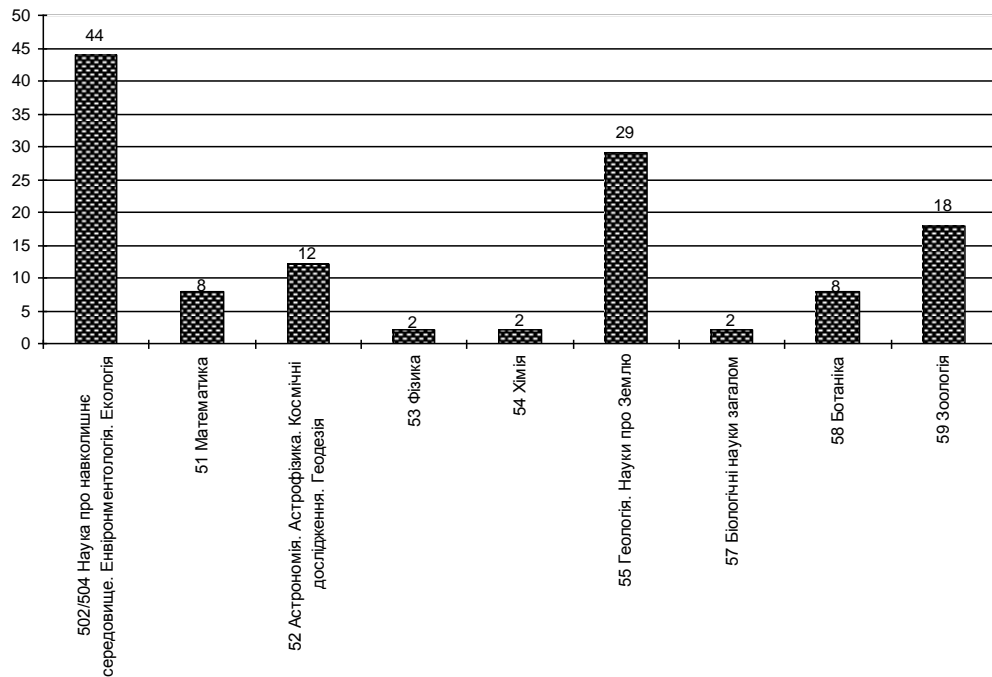
Науці про Землю, геологічним наукам, економічній геології (розділ 55 Геологія. Науки про Землю) в газетних публікаціях уваги приділяється менше, ніж питанням попереднього розділу, тобто 23,20%, або 29 записів.

Розділ 59 Зоологія складає 14,40%, або 18 записів, що вивчає навколишній світ тварин та їхні взаємозв'язки з довкіллям, а розділ 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія — 9,60%, або 12 записів, де вміщено інформацію про статті щодо спостереження і пояснення подій, що відбуваються як за межами Землі та її атмосфери, так і на її поверхні.

Незначною кількістю — 6,40% та 1,60%, або 8 чи 2 записи — у 2013 році зафіксовано на публікації, де вміщено важливі аспекти математичних, фізичних, хімічних і біологічних наук, досліджень біологічної різноманітності світу рослин, їхньої систематизації і класифікації (розділи 51 Математика, 58 Ботаніка, 53 Фізика, 54 Хімія, 57 Біологічні науки загалом).

Діаграма 2.4.9. Процентний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 5 Математика та природничі науки

Діаграма 2.4.10. Кількісний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 5 Математика та природничі науки

Аналіз класу 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка [13] (діаграми 2.4.11 і 2.4.12) дав змогу встановити, що найбільша кількість статей відноситься до розділу 61 Медичні науки (34,83%, або 961 запис), в ньому зібрано інформацію про статті, присвячені стану галузі медицини, різноманітним захворюванням, методам їхнього запобігання та зміцненню здоров'я людини. І це не випадково, адже одним із найважливіших пріоритетів державної політики України є збереження та зміцнення здоров'я нації на підставі формування здорового способу життя та підвищення доступності та якості медичної допомоги.

Розділ 62 Машинобудування. Техніка загалом [14] вміщує 724 записи (26,24%) посідає друге місце, де розглядається найважливіша комплексна галузь обробної промисловості, що вбирає верстатобудування, приладобудування, авіа- та ракетобудування, енергетичне, металургійне, гірниче, хімічне, атомне і транспортне машинобудування, виробництво зброї та продукції військово-промислового комплексу. Розділ також пов'язаний з добуванням та використанням корисних копалин та їхньою обробкою, вивчає питання одержання, розподілу, перетворення і застосування електричної та ядерної енергії, будівництва інженерних і гідротехнічних споруд, залізниць, автомобільних доріг тощо.

16,06%, або 443 записами представлено розділ 63 Сільське господарство. Лісове господарство. Мисливство. Рибне господарство [15], який займає третє місце та репрезентує публікації з питань забезпечення населення продовольством і отримання сировини для низки галузей промисловості, розведення і використання сільськогосподарських тварин, нових сортів, гібридів культурних і дикорослих видів рослин, відтворення і збільшення запасів риби, обліку та відтворення, охорони і захисту лісів, а також регулювання їхнього використання, розвитку мисливської галузі.

Не набагато від попереднього розділу відстає розділ 65 Організація та управління підприємствами зв'язку, транспорту, торгівлі, поліграфії [15]. Бухгалтерська справа, рахівництво. Зв'язок з громадськістю — 14,86%, або 410 записів.

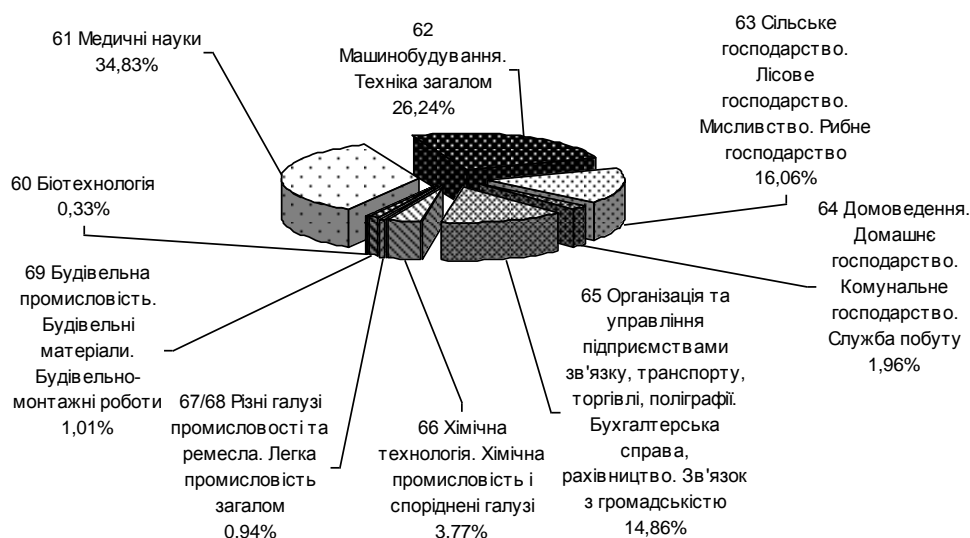
Розділ 66 Хімічна технологія. Хімічна промисловість і споріднені галузі [16] репрезентують 104 (3,77%) записи на статті, в яких висвітлено питання хімічної технології, виробництва хімічних, нафтохімічних продуктів і вибухових речовин, досліджуються мікробіологічна, харчова, скляна, керамічна промисловості та металургія.

Незначна кількість записів припадає на розділ 64 Домоведення. Домашнє господарство. Комунальне господарство. Служба побуту [15] — 1,96%, або 54 публікації, які знайомлять з принципами ведення домашнього господарства, діяльністю підприємств, що надають послуги населенню.

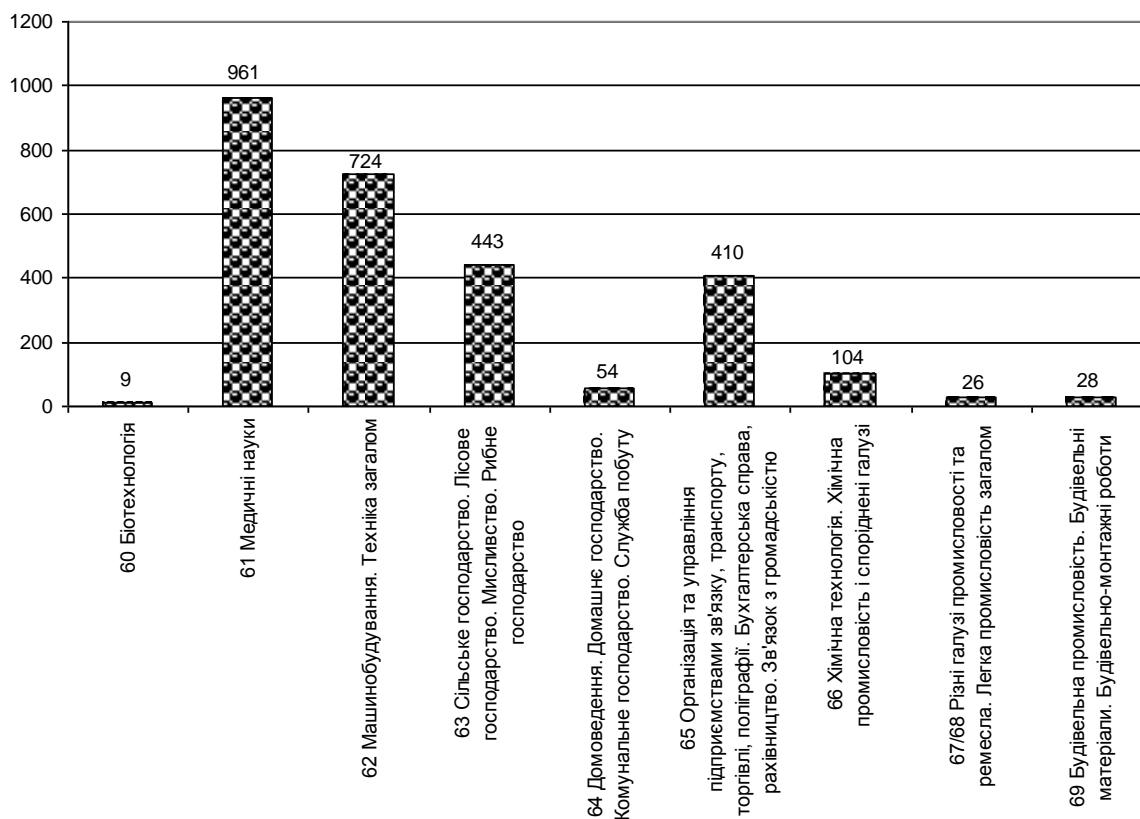
У розділі 69 Будівельна промисловість. Будівельні матеріали. Будівельно-монтажні роботи [16] (1,01%, або 28 записів) згруповано матеріали про аспекти будівельної галузі та виробництва будівельних матеріалів.

Розділ 67/68 Різні галузі промисловості та ремесла. Легка промисловість загалом [16], де уміщено 0,94%, або 26 записів, об'єднує інформацію про декілька галузей промисловості, які відрізняються структурою і масштабами виробництва, використанням природних ресурсів, характером виробничих зв'язків, а саме: ювелірна, деревообробна, шкіряна, целюлозно-паперова, текстильна, гумова, пластмасова, кабельна, годинникова, ковальська, меблева, взуттєва, швейна, парфюмерно-косметична, хутряна, галантерейна.

Зовсім незначна частка в тематичному розподілі належить розділу 60 Біотехнологія [13] — 0,33%, або 9 записів, що інформує про газетні матеріали з питань, пов'язаних з вирішенням глобальних проблем людства — ліквідацією нестачі продовольства, енергії, мінеральних ресурсів, поліпшенням стану охорони здоров'я та якості навколишнього середовища.

Діаграма 2.4.11. Процентний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка

Діаграма 2.4.12. Кількісний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка

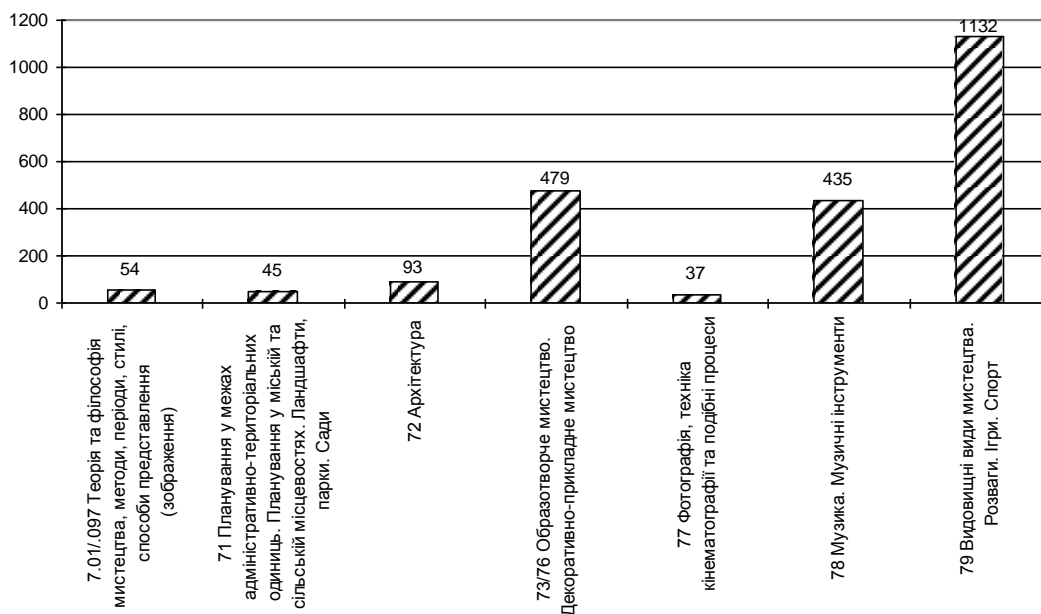
У діаграмах 2.4.13 і 2.4.14 представлено аналіз розподілу газетних статей за розділами УДК класу 7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт. Як показують дані, половину, а саме 49,76%, або 1132 записи становить розділ 79 Видовищні види мистецтва. Розваги. Ігри. Спорт. 21,05%, або 479 записів складає розділ 73/76 Образотворче мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво.

До розділу 78 Музика. Музичні інструменти увійшло 435 записів, тобто 19,12%. Невеликою кількістю представлено розділ 72 Архітектура — 4,09%, або 93 записи.

Ще менше статей (2,37%, 1,98% і 1,63%, або 54, 45 і 37 записів відповідно) у 2013 році стосувалися фотографічних та фотомеханічних процесів, систем, а також фотомистецтва загалом, знайомили з публікаціями про школи, стилі, напрями мистецтва; техніку та майстерність, об'єкти та теми художнього відображення; види занять та діяльності, пов'язаних із мистецтвом; висвітлювали питання планування у межах адміністративно-територіальних одиниць, у міській та сільській місцевостях, містобудування в цілому, знайомили із заходами щодо формування та збереження ландшафту, дизайну озеленення, охорони історичних та культурних пам'яток (розділи 7.01/.097 Теорія та філософія мистецтва, методи, періоди, стилі, способи представлення (зображення), 71 Планування у межах адміністративно-територіальних одиниць. Планування у міській та сільській місцевостях. Ландшафти, парки. Сади та 77 Фотографія, техніка кінематографії та подібні процеси).

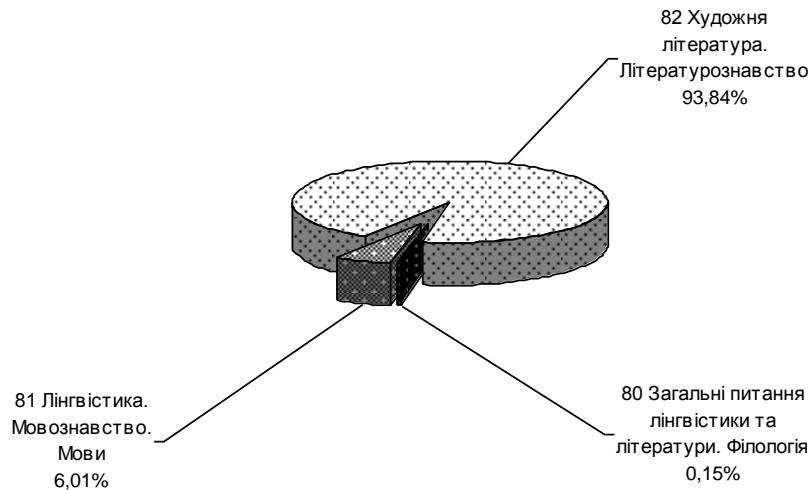
Діаграма 13. Процентний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт

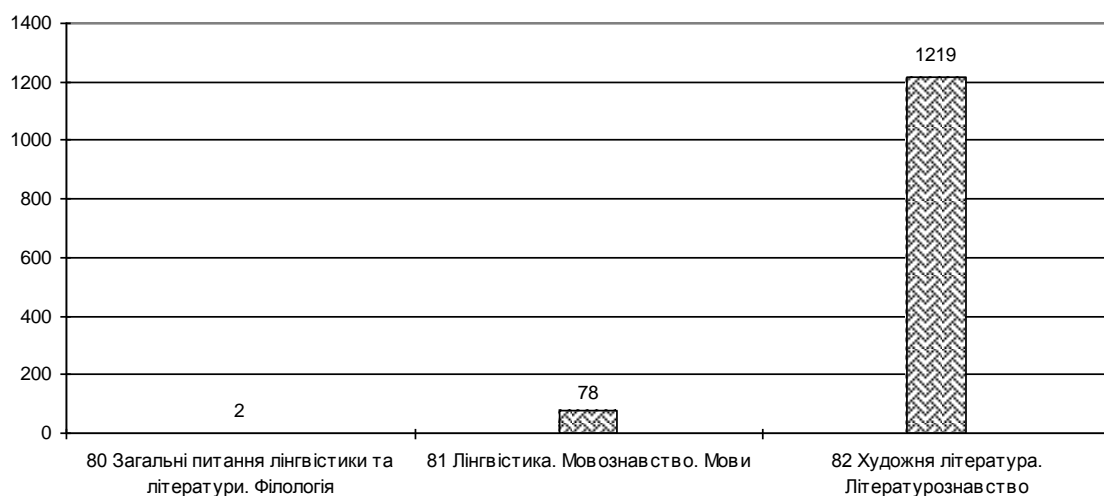
Діаграма 2.4.14. Кількісний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт

За результатами аналізу класу 8 Мова. Мовознавство. Художня література. Літературознавство [17] (діаграми 2.4.15 і 2.4.16) визначено, що 93,84% загального обсягу, або 1219 статей присвячено художній літературі як виду мистецтву, що відображає дійсність у художніх образах і є результатом творчого процесу автора, а також вивченню теорії та історії літератури, літературної критики.

Невеликою кількістю представлено розділ 81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови — 6,01%, або 78 публікацій, що розглядають мову в усій складності її прояву, природну людську мову взагалі та всі мови світу як індивідуальних її представників, вивчає історію, розділи і галузі лінгвістики та основні лінгвістичні концепції. І всього 0,15%, або 2 лише записи у базі даних 2013 року інформує про публікацію із загальних питань лінгвістики та літератури.

Діаграма 2.4.15. Процентний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 8 Мова. Мовознавство. Художня література. Літературознавство

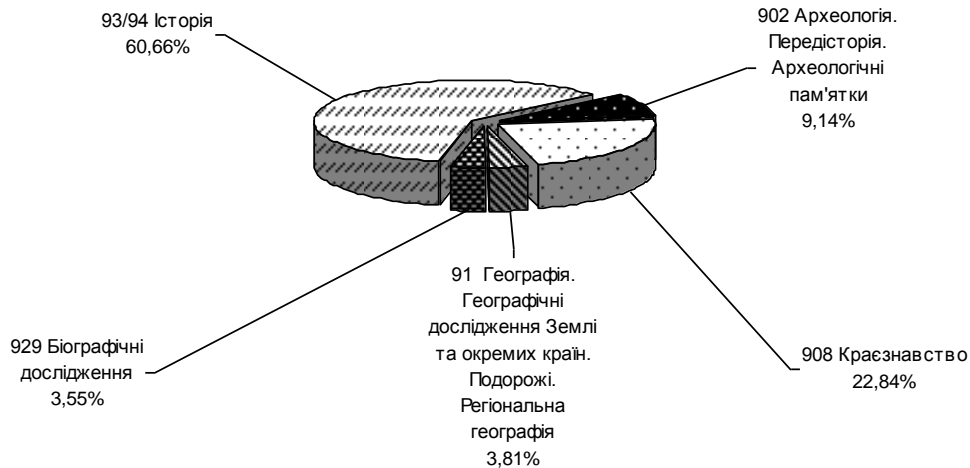

Діаграма 2.4.16. Кількісний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 8 Мова. Мовознавство. Художня література. Літературознавство

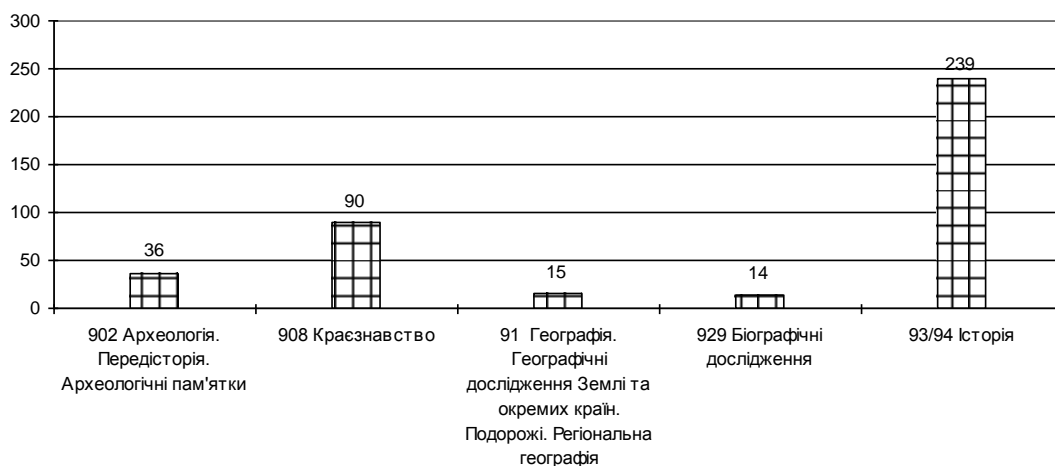
Найбільше у класі 9 Географія. Біографії. Історія [17] (діаграми 2.4.17 і 2.4.18) записів розділу 93/94 Історія — 60,66%, або 239 записів, що займаються вивченням минулого людства, покладаючись при цьому на письмові та матеріальні свідчення минулих подій, а у розділі 908 Краєзнавство записів 22,84%, або 90, тут уміщено інформацію про публікації з історії, економіки, географії, етнографії і культури окремих держав, областей, міст, місцевостей загалом.

До розділу 902 Археологія. Передісторія. Археологічні пам'ятки увійшло 36 записів, що становить 9,14% і охоплює інформацію з історії людського суспільства на основі вивчення пам'яток кам'яного, мідного (бронзового), залізного віків, про археологічні дослідження.

Майже однаковою кількістю (3,81% та 3,55%, або 15 та 14 записів відповідно) представлені розділи 91 Географія. Географічні дослідження Землі та окремих країн. Подорожі. Регіональна географія та 929 Біографічні дослідження, що відображають географічні, біографічні і подібні дослідження, а також окремі галузі географії, герби, емблеми, прапори, штандарти і знамена тощо.

Діаграма 2.4.17. Процентний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 9 Географія. Біографії. Історія

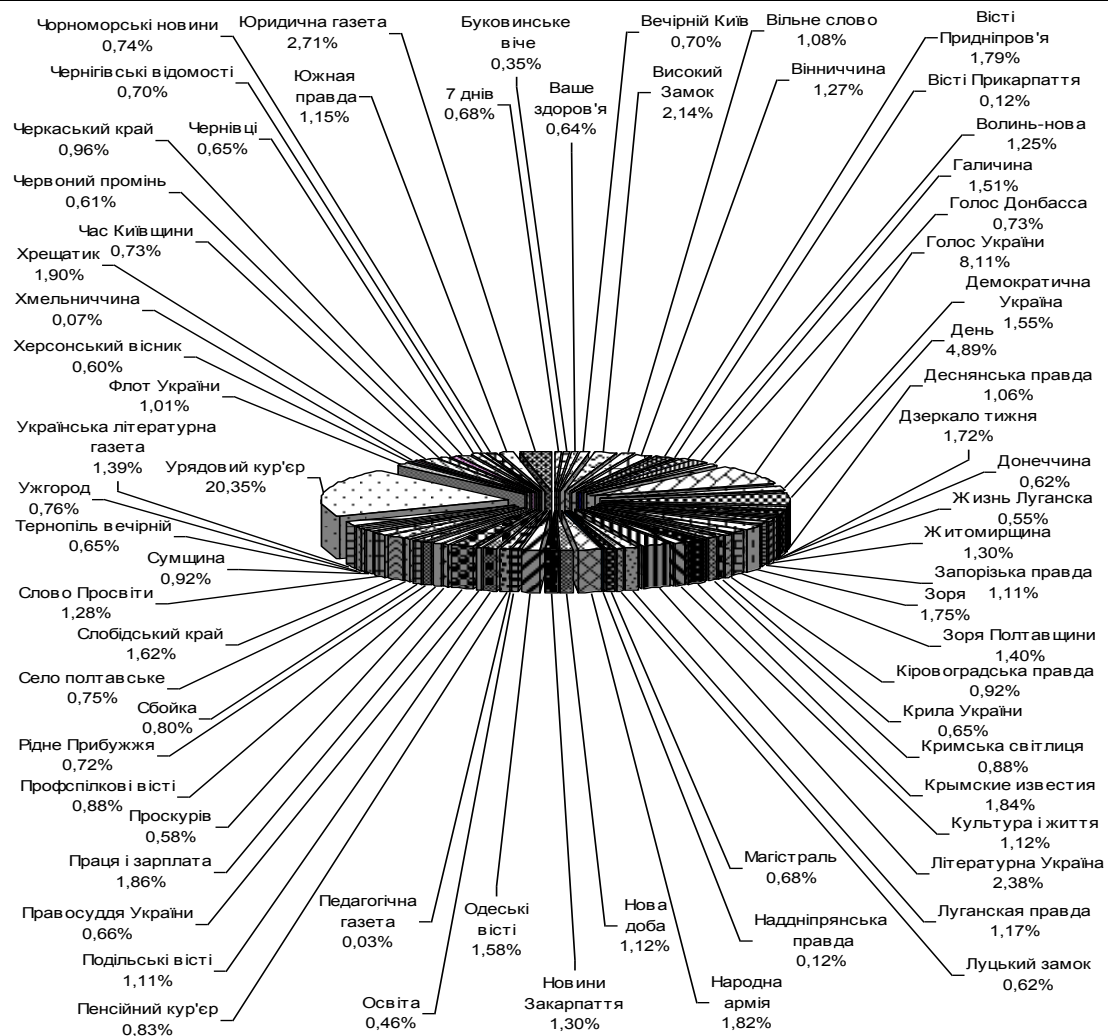
Діаграма 2.4.18. Кількісний розподіл газетних статей за розділами УДК класу 9 Географія. Біографії. Історія

На основі аналізу БД "Літопис газетних статей" складено список газет, матеріали з яких опрацьовано при формуванні бази даних. У таблиці 2.4.1 подано назви газет, статті з яких відображалися у БД у 2013 році та кількість записів за аналізований період, а у діаграмі 2.4.19 — процентний розподіл публікацій з цих газет.

Таблиця 2.4.1 — Кількісний розподіл газетних публікацій (за назвами газет)

№	Назва газети	Кількість публікацій	№	Назва газети	Кількість публікацій
1	7 днів	88	34	Народна армія	237
2	Буковинське віче	45	35	Нова доба	145
3	Ваше здоров'я	83	36	Новини Закарпаття	169
4	Вечірній Київ	91	37	Одеські вісті	206
5	Високий Замок	278	38	Освіта	60
6	Вільне слово	140	39	Педагогічна газета	4
7	Вінниччина	165	40	Пенсійний кур'єр	108
8	Вісті Придніпров'я	233	41	Подільські вісті	144
9	Вісті Прикарпаття	15	42	Правосуддя України	86
10	Волинь-нова	162	43	Праця і зарплата	242

11	Галичина	196	44	Проскурів	76
12	Голос Донбасса	95	45	Профспілкові вісті	114
13	Голос України	1 054	46	Рідне Прибужжя	94
14	Демократична Україна	202	47	Сбойка	104
15	День	636	48	Село полтавське	97
16	Деснянська правда	138	49	Слобідський край	211
17	Дзеркало тижня	224	50	Слово Просвіти	167
18	Донеччина	80	51	Сумщина	119
19	Жизнь Луганска	72	52	Тернопіль вечірній	84
20	Житомирщина	169	53	Ужгород	99
21	Запорізька правда	144	54	Українська літературна газета	181
22	Зоря	228	55	Урядовий кур'єр	2 647
23	Зоря Полтавщини	182	56	Флот України	131
24	Кіровоградська правда	120	57	Херсонський вісник	78
25	Крила України	85	58	Хмельниччина	9
26	Кримська світлиця	114	59	Хрещатик	247
27	Крымские известия	239	60	Час Київщини	95
28	Культура і життя	145	61	Червоний промінь	79
29	Літературна Україна	311	62	Черкаський край	125
30	Луганская правда	152	63	Чернівці	84
31	Луцький замок	80	64	Чернігівські відомості	91
32	Магістраль	89	65	Чорноморські новини	96
33	Надніпрянська правда	15	66	Южная правда	149
			67	Юридична газета	352

Діаграма 2.4.19. Процентний розподіл газетних публікацій (за назвами газет)

Результати аналізу дали змогу встановити, що п'ята частина записів у БД за 2013 р. (20,35%, або 2647) інформує про публікації з газети Кабінету Міністрів України "Урядовий кур'єр", на другому місці газета Верховної Ради України "Голос України" — 8,11%, або 1054 записи. Більшість з них інформують про офіційні матеріали органів законодавчої та виконавчої влади: закони, укази, постанови, розпорядження тощо.

Третє місце посідає щоденна всеукраїнська газета "День" — 4,89%, або 636 записів, четверте — всеукраїнське щотижневе професійне юридичне видання "Юридична газета" — 2,71%, або 352 записи. Замикають п'ятірку лідерів газета письменників України "Літературна Україна" — 2,38%, або 311 записів та щоденна газета "Високий замок" — 2,14%, або 278 записів.

Шосте місце поділено між газетами, представленими в БД майже однаковою кількістю публікацій, а саме: газета Київської міської ради "Хрещатик" (1,90%, або 247 записів), газета для фахівців народного господарства "Праця і зарплата" (1,86%, або 242 записи), газета Верховної Ради Автономної Республіки Крим "Крымские известия" (1,84%, або 239 записів), центральний друкований орган Міністерства оборони України "Народна армія" (1,82%, або 237 записів), обласна суспільно-політична газета "Вісті Придніпров'я" (1,79%, або 233 записи), обласний суспільно-політичний щотижневик "Зоря" (1,75%, або 228 записів), інформаційно-аналітичний тижневик "Дзеркало тижня" (1,72%, або 224 записи), офіційне видання Харківської обласної ради та Харківської обласної державної адміністрації "Слобідський край" (1,62%, або 211 записів), газета Одеської обласної ради "Одеські вісті" (1,58%, або 206 записів), всеукраїнський громадсько-політичний тижневик "Демократична Україна" (1,55%, або 202 записи).

Наступне місце розподілено між такими газетами: громадсько-політична газета Івано-Франківської області "Галичина" (1,51%, або 196 записів), всеукраїнська громадсько-політична газета "Зоря Полтавщини" (1,40%, або 182 записи), газета літератури, мистецтва, критики, наукового і громадського життя "Українська літературна газета" (1,39%, або 181 запис), обласна офіційна громадсько-політична газета "Житомирщина" (1,30%, або 169 записів), газета обласної ради і обласної державної адміністрації "Новини Закарпаття" (1,30%, або 169 записів), всеукраїнський культурологічний тижневик "Слово Просвіти" (1,28%, або 167 записів), газета обласної ради "Вінниччина" (1,27%, або 165 записів), незалежна громадсько-політична газета "Волинь-нова" (1,25%, або 162 записи) та масова суспільно-політична газета "Луганская правда" (1,17%, або 152 записи).

Восьме місце займають записи на газети, з яких відібрано для включення у БД від 101 до 150 газетних публікацій, серед них: суспільно-політична газета Миколаївської області "Южная правда" (1,15%, або 149 записів), загальнодержавна українська газета "Культура і життя" (1,12%, або 145 записів), Черкаська обласна газета "Нова доба" (1,12%, або

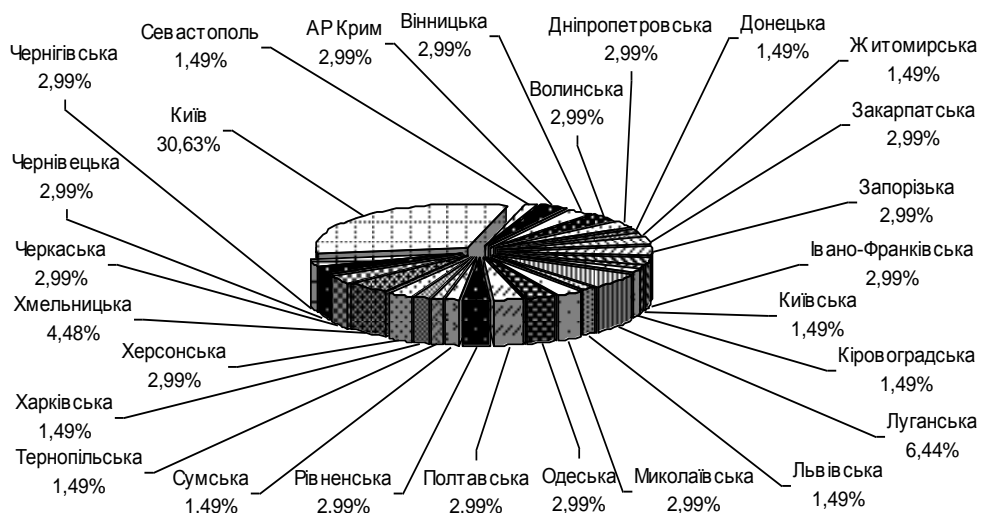
145 записів), газета обласної ради і обласної державної адміністрації "Запорізька правда" (1,11%, або 144 записи), газета Хмельницької обласної ради та обласної державної адміністрації "Подільські вісті" (1,11%, або 144 записи), громадсько-політична газета Рівненської області "Вільне слово" (1,08%, або 140 записів), Чернігівська обласна газета "Деснянська правда" (1,06%, або 138 записів), газета Міністерства оборони України "Флот України" (1,01%, або 131 запис), перша обласна громадсько-політична газета "Черкаський край" (0,96%, або 125 записів), обласна громадсько-політична газета "Кіровоградська правда" (0,92%, або 120 записів), обласна громадсько-політична газета "Сумщина" (0,92%, або 119 записів), всеукраїнська загальнополітична і літературно-художня газета "Кримська світлиця" (0,88%, або 114 записів), газета Федерації професійних спілок України "Профспілкові вісті" (0,88%, або 114 записів), тижневик Пенсійного фонду України "Пенсійний кур'єр" (0,83%, або 108 записів) та вугільна газета України "Сбойка" (0,80%, або 104 записи).

На дев'ятому місці знаходяться газети, що містять від 51 до 100 записів на публікації, а саме: газета міської ради та міського виконавчого комітету "Ужгород" (0,76%, або 99 записів), обласна газета "Село полтавське" (0,75%, або 97 записів), громадсько-політична газета "Чорноморські новини" (0,74%, або 96 записів), всеукраїнська щотижнева суспільно-політична газета "Голос Донбасса" (0,73%, або 95 записів), суспільно-політичне видання "Час Київщини" (0,73%, або 95 записів), газета Миколаївської обласної ради "Рідне Прибужжя" (0,72%, або 94 записи), щоденна газета для киян "Вечірній Київ" (0,70%, або 91 запис), газета Чернігівської міської громади "Чернігівські відомості" (0,70%, або 91 запис), всеукраїнська транспортна газета "Магістраль" (0,68%, або 89 записів), рівненський тижневик "7 днів" (0,68%, або 88 записів), всеукраїнська правова газета "Правосуддя України" (0,66%, або 86 записів), друкований орган Міністерства оборони України "Крила України" (0,65%, або 85 записів), газета Чернівецької міської ради "Чернівці" (0,65%, або 84 записи), газета Тернопільської міської ради "Тернопіль вечірній" (0,65%, або 84 записи), медична газета України "Ваше здоров'я" (0,64%, або 83 записи), обласна газета "Донеччина" (0,62%, або 80 записів), газета нашого міста "Луцький замок" (0,62%, або 80 записів), газета вашого дому "Червоний промінь" (0,61%, або 79 записів), газета міської ради "Херсонський вісник" (0,60%, або 78 записів), газета Хмельницької міської ради "Проскурів" (0,58%, або 76 записів), суспільно-політична газета "Жизнь Луганска" (0,55%, або 72 записи) та всеукраїнський громадсько-політичний тижневик "Освіта" (0,46%, або 60 записів).

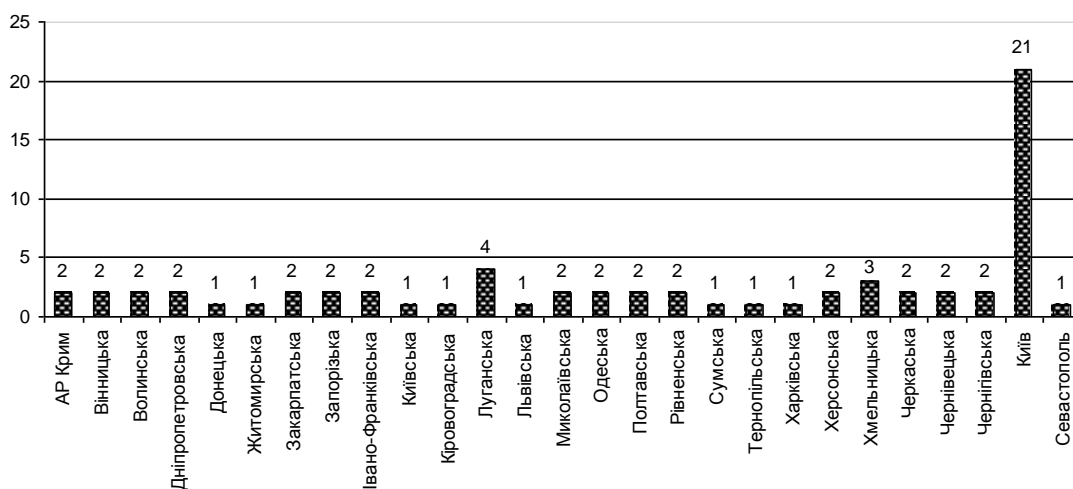
Десяте місце розподілено між газетами, з яких описано від 1 до 50 статей: громадсько-політичний часопис "Буковинське віче" (0,35%, або 45 записів), інформаційно-аналітичний та культурно-просвітницький часопис "Вісті Прикарпаття" (0,12%, або 15 записів), громадсько-політична газета Херсонської області "Наддніпрянська правда" (0,12%, або

15 записів), обласна масова газета "Хмельниччина" (0,07%, або 9 записів), газета "Педагогічна газета" (0,03%, або 4 записи).

Територіальний розподіл газет, статті з яких відображено у БД "Літопис газетних статей" 2013 р., наведено у діаграмах 2.4.20 і 2.4.21 у процентному і кількісному співвідношенні в межах областей і міст зі спеціальним статусом (Київ та Севастополь).

Діаграма 2.4.20. Процентний розподіл газет, статті з яких відображено у "Літописі газетних статей", у межах областей і міст зі спеціальним статусом (Київ та Севастополь)

Діаграма 2.4.21. Кількісний розподіл газет, статті з яких відображено у БД "Літопис газетних статей", у межах областей і міст зі спеціальним статусом (Київ та Севастополь)

За результатами аналізу, найбільша кількість газетних видань, статті з яких відображено у БД "Літопис газетних статей", видається у м. Києві (30,63%, або 21 назва). Серед областей за кількість назв газет лідирують Луганська (6,44%, або 4 назви) та Хмельницька (4,48%, або 3 назви); 2,99%, або 2 назвами представлені Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Херсонська, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області; 1,49%, або 1 назва припадає на м. Севастополь, Донецьку, Житомирську, Київську, Кіровоградську, Львівську, Сумську, Тернопільську та Харківську області.

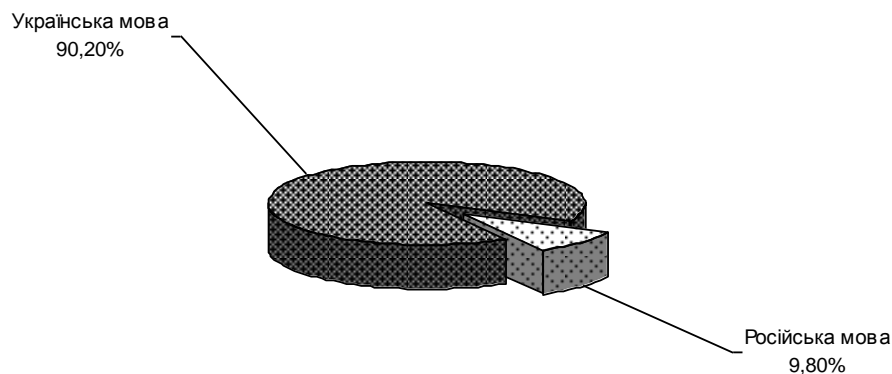
Мовна структура БД "Літопис газетних статей" за 2013 рік складається з 90,20%, або 11 726 записів на статті, надруковані українською мовою, 9,80%, або 1274 записи — російською (таблиця 3.4.2 і діаграма 2.4.22). У більшості газет, матеріали з яких відображаються в "Літописі газетних статей", як-от: "7 днів", "Буковинське віче", "Вечірній Київ", "Високий Замок", "Вільне слово", "Вісті Прикарпаття", "Волинь-нова", "Галичина", "Голос України", "Демократична Україна", "День", "Деснянська правда", "Дзеркало тижня", "Житомирщина", "Запорізька правда", "Зоря Полтавщини", "Кіровоградська правда", "Культура і життя", "Літературна Україна", "Луцький замок", "Наддніпрянська правда", "Народна армія", "Нова доба", "Новини Закарпаття", "Освіта", "Педагогічна газета", "Пенсійний кур'єр", "Подільські вісті", "Правосуддя України", "Праця і зарплата", "Проскурів", "Профспілкові вісті", "Село полтавське", "Слово Просвіти", "Тернопіль вечірній", "Ужгород", "Українська літературна газета", "Урядовий кур'єр", "Хмельниччина", "Хрещатик", "Час Київщини", "Червоний промінь", "Черкаський край", "Чернівці", "Чернігівські відомості", "Чорноморські новини" — публікації лише українською мовою. Газети "Крымские известия" і "Луганская правда" друкуються без виключень російською мовою.

Під час відбирання публікацій з двомовних газет — "Ваше здоров'я", "Вінниччина", "Донеччина", "Крила України", "Кримська світлиця", "Одеські вісті", "Рідне Прибужжя", "Слобідський край", "Сумщина", "Флот України", "Юридична газета" — перевага віддавалася матеріалам, опублікованим українською. З газетних видань "Вісті Придніпров'я", "Голос Донбасса", "Жизнь Луганска", "Зоря", "Магістраль", "Сбойка", "Херсонський вісник", "Южная правда" для опрацювання відібрані переважно російськомовні публікації.

Таблиця 2.4.2 — Кількісний розподіл газетних статей українською та російською мовами

№	Назва газети	Кількість газетних статей українською мовою	Кількість газетних статей російською мовою
1	7 днів	88	—
2	Буковинське віче	45	—
3	Ваше здоров'я	78	5
4	Вечірній Київ	91	—
5	Високий Замок	278	—
6	Вільне слово	140	—
7	Вінниччина	164	1
8	Вісті Придніпров'я	91	142
9	Вісті Прикарпаття	15	—
10	Волинь-нова	162	—
11	Галичина	196	—
12	Голос Донбасса	5	90
13	Голос України	1 054	—
14	Демократична Україна	202	—
15	День	636	—
16	Деснянська правда	138	—

17	Дзеркало тижня	224	—
18	Донеччина	79	1
19	Жизнь Луганска	4	68
20	Житомирщина	169	—
21	Запорізька правда	144	—
22	Зоря	99	129
23	Зоря Полтавщини	182	—
24	Кіровоградська правда	120	—
25	Крила України	62	23
26	Кримська світлиця	113	1
27	Крымские известия	—	239
28	Культура і життя	145	—
29	Літературна Україна	311	—
30	Луганская правда	—	152
31	Луцький замок	80	—
32	Магістраль	39	50
33	Надніпрянська правда	15	—
34	Народна армія	237	—
35	Нова доба	145	—
36	Новини Закарпаття	169	—
37	Одеські вісті	197	9
38	Освіта	60	—
39	Педагогічна газета	4	—
40	Пенсійний кур'єр	108	—
41	Подільські вісті	144	—
42	Правосуддя України	86	—
43	Праця і зарплата	242	—
44	Проскурів	76	—
45	Профспілкові вісті	114	—
46	Рідне Прибужжя	59	35
47	Сбойка	5	99
48	Село полтавське	97	—
49	Слобідський край	209	2
50	Слово Просвіти	167	—
51	Сумщина	119	2
52	Тернопіль вечірній	84	—
53	Ужгород	99	—
54	Українська літературна газета	181	—
55	Урядовий кур'єр	2 647	—
56	Флот України	130	1
57	Херсонський вісник	17	61
58	Хмельниччина	9	—
59	Хрещатик	247	—
60	Час Київщини	95	—
61	Червоний промінь	79	—
62	Черкаський край	125	—
63	Чернівці	84	—
64	Чернігівські відомості	91	—
65	Чорноморські новини	96	—
66	Южная правда	2	147
67	Юридична газета	333	19
	Разом:	11 726	1 274

Діаграма 2.4.22. Процентний розподіл газетних статей українською та російською мовами

Висновки

Результати бібліометричного аналізу газетних публікацій в БД державної бібліографії "Літопис газетних статей" за 2013 р. дають підстави стверджувати:

1. Основною темою газетних публікацій, які відображають хроніку життя суспільства, були соціальні проблеми, що представлені найбільшим відсотком записів (44,32%). Найменша увага на шпальтах газет приділялася філософії та психології (0,28%), хоча в останні роки й ці галузі людської діяльності стали затребуваними.

2. У загальній кількості газетних видань, найбільша частина записів припадає на публікації з газети "Урядовий кур'єр" (20,35%), найменша кількість — з газети "Педагогічна газета" (0,03%).

3. У загальному масиві записів БД переважає інформація про статті з газетних видань, випущених у м. Києві, оскільки саме тут зосереджено найбільшу кількість редакцій друкованих ЗМІ.

4. Абсолютна більшість записів становлять публікації українською мовою (90,20%), і незначна кількість (9,80%) — російською.

Список використаної літератури

1. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила : ГОСТ 7.12—93. — [Взамен ГОСТ 7.12—77 ; введ. 1995—07—01]. — М. : Госстандарт России, 1995. — 17 с. — (Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу).
2. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1—2003, ІДТ) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. — [Чинний від 2006—10—11]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — III, III, 47 с., включ. обкл. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).
3. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.80—2000, ІДТ) : ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. — [Чинний від 2008—04—01]. К. :

- Держспоживстандарт України, 2009. — III, III, 7 с., включ. обкл. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).
4. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ) : ДСТУ 3582:2013. — [На заміну ДСТУ 3582-97 ; чинний від 2014—01—01]. — К. : Мінекономрозвитку України, 2014. — III, 15 с., включ. обкл. — (Інформація та документація).
 5. Кучеренко Л. Відображення газетних публікацій у державному бібліографічному покажчику "Літопис газетних статей" за 2011 рік / Леся Кучеренко // Вісник Книжкової палати. — 2013. — № 7. — С. 21—29.
 6. Кучеренко Л. Відображення газетних публікацій у державному бібліографічному покажчику "Літопис газетних статей" за 2011 рік / Леся Кучеренко // Вісник Книжкової палати. — 2013. — № 8. — С. 12—17.
 7. Кучеренко Л. "Літопис газетних статей": нотатки з історії та сучасні реалії / Леся Кучеренко, Ольга Муклімбаєва // Вісник Книжкової палати. — 2009. — № 11. — С. 15—17.
 8. Методичні рекомендації щодо підготовки та редагування бібліографічних посібників у виданнях / [уклад.: П. М. Сенько, О. М. Устіннікова] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — К. : Кн. палата України, 2008. — 70 с.
 9. Про обов'язковий примірник документів : Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 595-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 22/23. — Ст. 199.
 10. Розташування бібліографічних записів у бібліографічних покажчиках на основі Універсальної десяткової класифікації : таблиці класифікації / Кн. палата України ; [підгот. О. Устіннікова]. — К. : [б. в.], 2010. — 29 с.
 11. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582—97. — [Чинний від 1998—07—01]. К. : Держспоживстандарт України, 1998. — [57] с. окр. паг., включ. обкл. — (Інформація та документація).
 12. Універсальна десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 0/3 Загальний відділ. Філософія. Психологія. Релігія. Суспільні науки / [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і доповн. — К. : Кн. палата України ім. Івана Федорова, 2008. — 383 с.
 13. Універсальна десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 5 Математика та природничі науки. 60 Біотехнологія. 61 Медичні науки / [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і доповн. — К. : Кн. палата України ім. Івана Федорова, 2008. — 419 с.
 14. Універсальна десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 62 Машинобудування. Техніка в цілому / [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. палата

- України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і доповн. — К. : Кн. палата України ім. Івана Федорова, 2008. — 303 с.
15. Універсальна десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 63/65 Сільське, лісове, рибне та мисливське господарство. Комунально-побутове господарство. Організація виробництва, торгівлі, транспорту, зв'язку, поліграфії. Бухгалтерія. Реклама : [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і доповн. — К. : Кн. палата України, 2011. — 151 с.
 16. Універсальна десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 66/69 Хімічна технологія. Хімічна промисловість. Різні галузі промисловості та ремесла. Будівельна промисловість : [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і доповн. — К. : Кн. палата України, 2012. — 263 с.
 17. Універсальна десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 7/9 Мистецтво. Ігри. Спорт. Мовознавство. Художня література. Літературознавство. Географія. Історія : [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і доповн. — К. : Кн. палата України, 2011. — 147 с.